

Jekabaara

World Vision

Cikcia ceman n'a musoman kunnafoni seben

a ba ba kala a kala

Jamana baarada la EP 2043 Bamako (Mali)

Koorisi kuraw bëna sen 2003 /2004 baarasan na CMDT maraw kono

N 3-4-5

Dantigélikan

Maa bolila cogo o cogo, a man kan i ka nine i wuliyoro kô. Diñe kono, netaa bee sindi man kan ka dankari don kôrolenw la. Numan ni juguman be kura la cogo min. numan ni juguman be kôrolen na o cogo kelen la. An bara yan, wale caman tun be adamadenw kala nôgôna ; k'u tin don nôgôna na. Bolokoli (cémaw) ; furaciw kômokow ; hali-jananajaw kecogow Nka, nimu n'u nôgônnna caman be ka dabila, wali ma ka lagosi u kecogo kôm, hali n'u misali be sen kan an ka dugu (dôw) kono hali bi. O man kan Aw m'a ye, kôrolen bee te lafilita ye, kôrolen bee te lagosita ye. A kafisa sanu masiribatigiw ka bara kono, e n'i ka dëns masiri numan ka ye dòn na, n'i yeli ye ni sanutigiw ka sanu masiri ye, barisa hali n'o y'i min, a b'i senkuru labo barisa e tchâ se ka dòn ke a nëma n'a ye. I ka fén te ; i ma deli a la. Se dun ma deli a ba sinji la. A be min dòn, o ye fén fersfersen de ye a ba fe ka d'a ma. N'a ko k'a be nëbo denba sinjiminnaw te, ni ba ka sinntanya m'a bali, ale ka dabôrtigiya b'a bali. Fo n'a kera tonso ye, o min te kono ye barisa waraya yoro b'a la, wara fana te barisa kônçya yoro b'a la. An kana an ka kôrolenw bee lafili.

Tumani Yalam Sidibe

Kôrolenko te kurantanya ye

N 6nan

Nanpasokaw ni World Vision cesiraw

N 7nan

An ka yele

UNCCP

N 7nan

Marisikalo tile

8 kôrô n'a taabolo

N 11-12nan

"Kalan be mögo son hakili la, nka kunnafoni be mögo bô kunpan na". Yoro Ulen Sidibe

Nege tigeyoro ye fanda ye.

Dijenatige taabolo bëe sinsinnen don dunkafa de kan. Kuma donsonw yere ka kuma don ko : bore lakolon te jo. O dankenemayara CMDT maaw ni IER nininikelaw ka tilesaba njogonye senfe aw bëna minnu kunnafoni soro ne 3-4 ani 5 kan boko in kono. O kanma, a ka kan an ka jamana yéremarakafo (komini) 702 kelen kelen bëe njemaaw ka dunkafa sabatisiraw waleya, ni wulikajo ye ka nesin u ka maramogow ma sumansene yiriwali kadara kono. Sanu be Mali kono ; jidabaw be Mali kono, nk'ot'a to an ka niné a kó ko Mali ka soroen barikama fols y'a ka senekeyorow de ye. Jamana de ka kan ka dulon Mali la baloko siratege la, i n'a fo a tun be cogo min na lawale la, nka cogo si la, anw man kan ka dulon jamana were la o sirafe.

Nege dun tigeyoro were te fanda kó. Nin siratege la, kominiwi njemaaw de y'an ka fanda ye, barisa, olu de be an ka cikelaw n'an ka togodalamaaaw kunkankow don folo, a ka soro ka se sanfe njemaatow ma. Feere bëe de ka kan ka sigi sen kan

walasa dunkafa be sabati jama na in kono, n'o y'an ka Maliba in ye. Sumansene donnen kó bari ka la, a ka kan fana feerew ka tige minnu be togodaw kónçsigi diya u sigibagaw bolo ; ka tungafetaa bo u kunma. Ka cogoya ke min b'a to u yere be sabati a kan k'u be nafa min soro u ka sigida kono, k'u te n'o soro Bamako sanko jamana were kono. O te taa baarakalanw ni nakokow ani kungo nafaw kó (dibo ; jiridenbo ; jiri nafabo sariya hukumu kono).

An k'a dòn ko : "Ee Ala, n'b'a ke cogo di sa ? O danma ma deli ka maa si bo njog la folo kabi dije be dijeyla la. Awa kelbagha were te adamaden ka gelyaw la a yere kó.

Mali ye jamana koro ye, min kera taamaseere ye waati bëe dije mumé kono. An k'an jija k'o danbe koro ninmaya.

Tumani Yalam Sidibe

Poyi yerédon sigida

Ka kón larabudonw ne
Donw togo tun b'an bara yan.
N y'a mine Filanin Sabu la.
Anw bara yan
Ntenendon ye "waledon" nemadogon
Tawatadon y'a sako soro "kubo" don
kan
Arabadon digira "sumadon" na
Alamisadon y'i coko" toridon" kan
Awa jumadon ye "samadon" dalabiri
Nka
Sibiridon walima "dönnaban"
Ani karidon
Olu ko k'olu téná bo
ne si ma, cogo si la,
Fasiya minen kono
Awa olu be fo bi donw fe
I n'a fo u tun be fo san keme caman
cogo min na.
ka kón larabudonw labaarali ne an
bolo
Yerédon sigida dere !
Anw minnu y'an togoafenw bëe bila
ka walifewta
Fo k'olu teme an yéretaw kundama
kan, cogo di an be taa ne !

Tumani Yalam Sidibe

Hakilisenekené

Bagi fura jönjön be soro bagito lakika de fe. Fen o fen, n'i b'a fura nini walima n'i be taabolo nini a la, i be se a tigilamogo de ma, o min b'a dòn k'a donna-kari. Sanu be jira a dònbagha de la. Awa daba segen n'a lafiya be nini cikela lakika de fe.

Tumani Yalam Sidibe

Koɔrisi kuraw bëna sene 2003/2004 baarasan na CMDT maraw kono

2003/2004 baarasan koɔrisi jenatɔmɔnɛn

Baarada fən o fən joyɔrɔ bë koɔribaara taabolo sabatili la, olu bëe n'u ka lajini gelenw bë ka taa koɔrisi kaliteko la.

- Cikela ka lajini ye ka koɔrisi soro, soro bë ke min na foro la. O de bëna n'a ka nafolo soro sabatili ye.

- Izinitigi ka lajini ye ka koɔrisi soro, koɔrimuguba bë soro min na a kolobën (wurusilen) kofe. O b'a to ale b'a ka musaka tɔno ladon.

- geesedala, koɔrisi ka kan ka koɔri de di min mugu ka ni haali. O b'a to ale bë tɔnɔba bɔ a ka baara la.

CMDT ni IER bë wulikajo la sanga ni waati bëe, walasa nin jençgɔnsira kelen-kelen bëe ka lajini bë soro.

Koɔrisi "N'TA 88-6 min senena ka caya san laban ninnu kono, ale bë koɔrimugu min di, o ne nere muguma don doɔnin. O ne kuleri o man di Mali koɔrisannaw ye. O de geleya b'an kan bi dijé koɔrisugubaw kono, barisa a bë ke sababu ye an ka koɔri te songo numan soro. O b'a wajibya an kan an ka koɔri kalite wëre soro min te N'TA 88-6 ye, n'o ne jelen don kosebe. 2003-2004 baarasan kono, N'TA 88-6 koɔri kalite senekènew hake bëna dëgoya kosebe (a hake bë jigin CMDT ka kene seneta kuuru 10 % de la). Mali koɔriseneyɔrɔ tilara saba ye :

- kene kabol : o yɔrɔ sanji nata barika ka bon (o misali ye Yanfouila ye).

- Cemancebolo : O sanji nata hake mabennen don (o misali ye Molobala ye).

- Worodugubolo : O yɔrɔ sanjiko bë geleya soro waati dɔw la (o misali ye kono bugu ye).

O yɔrɔ kelen kelen bëe bëna

koɔri kalite fila de soro, o kalite dɔw yere bë bëen tilayɔrɔ saba bëe ma.

Koɔri kalitew tilalen, don nin cogo de la

Tableau 1

N'TA 88-6 kene hake min bë 37 % la bi, o bëna jigin fo 10 % la 2003/2004 baarasan na.

Koɔri kalite togɔ sèbennet bë koɔrisi bɔrc kan. Cikela bëe ka jatemine ke walasa u kana koɔrisi nagami.

Ni koɔri kalite caman kolonson-

2002/2003 baarasan kono. Sanjiko geleya n'a ta o ta, jaabi numan soro la, min bë nimisiwasa ke.

O soro katimu

- Nefoli katimu kono (donw)
- k = kalo ; t = tile

Kolosili : Maa kelen ka suman dunta hake bë bëen kilo 250 de ma san kono.

Ni kaba kalite ninnu dun senena u senecogo lakika la, o b'a to du ka dunkafa sabatita bë soro, ani ka feereta fana soro. Walasa ka soro bë kaba la, a ka dan joona ani ka santimetere 80 ta dannisi-

O soro katimu

Sigidaw	Kebila dugu	Dalabani dugu	Maa hake min yamaruyara ka tari kelen sene san kono
Danni ke don kalite 206-7	2002/k 6/t 13 k 6290/tari la	2002/k 7/t 16 k 3140/tari la k 2990/tari la	maa 12 fo ma 25 maa 12 fo maa 21
kalite o ba			
Supéri II	k 5370/tari la		
Kalite sotubaka	k 3770/tari la k 2110/tari la		maa 8 fo maa 15

nen soro foro min kono, o kunna-foni ka da joona CMDT lasigiden tulo kan.

Kabasené ka dunkafa sabati

Joyɔrɔ bë kabasené na koɔrisené mara kono. Kaba de soro ka ca ka teme samijefé suman seneta bëe kan Mali kono. 2003/2004 baarasan sanjiko geleya n'a ta o ta, kaba soro sera kilo 1400 ma tari la, ka soro keninge soro ma teme kilo 800 kan tari la, sañi fana soro hake ma kilo 700 kɔsagon tari la.

IER ni CMDT ani OHVN y'u bolo don nɔgɔn bolo walasa ka kabasi numan lase ciklaw ma. O de kanma, kaba kalite dɔw sifilera

raw ce, ka santimetere 50 fana to dannidingew ni nɔgɔn ce. Awa sumannɔgo (kɔnpilekisi) kilo 100 fana bë don a tari la, ani ure kilo 150.

Kabaforo ka mace k'a senuya.

Ni nin lajiniw siraw matarafara a nema, kaba tɔni saba (3) fo tɔni naani (4) bë soro tari la. Lajiniw don minnu kera seneko ka petaawale nininiklaw fe.

Ka bɔ CMDT seneko ka petaawalew ninini baarada la.

CMDT kalankow baarabolofara

bayelembaabaa : Tumani

Yalam Sidibe

Koɔrisenç te sabati sumansenç kɔ

K'a ta san 2003 Feburuyekalo tile 19 na, ka s'a tile 21 ma, CMDT maa faamuyalenw ni NTarila seneko jetaa nininiklaw ye nögonye ke NTarila. Lajini minnu bora o nögonye kono, an sera an balimake Bubakari Sumare ma, a k'olu fo an ye. A ye jaabi minnu d'an ma, olu file :

Nininkali : An balimake Bubakari sumare, kosa in na, aw ye nögonye ke NTarila, k'a ta san 2003 feburuyekalo tile 19 na, ka s'a tile 21 na. Yali i be se ka do fo an ye nögonye in kékun kan wa ?

- **jaabi** : nögonye in ye lada-lanögonye de ye, san o san, an ni seneko yiriwali nininiklaw ka baara da min be yen, n'o ye IER ye, an'olu be nögonye ke u ka jetaafeere kura sorolenw kun kan koɔri ni suman ani senefen tōw sene yiriwali kadara kono. U b'u ka jetaafeere sorolen olu feesefees an balima seneklaw ka nafasira soro a la.

- *Nininkali : yali yelema boloda kera aw fe nögonye in kene kan koɔriko kun kan wa ?*

- **Jaabi** : N be se ka dakuruŋe saba fo i ye, min bora ninan nögonye kono :

- **O fɔlo** : O be boli siko kan. K'a ta san temenenw la, fo ka se ninan ma, an ka nininiklaw ye koɔrisi min bila cikelaw ka bolo kan, n'o be wele ko : N'TA 88 - 6, o ninina NTarila nininiklaw fe san 1990 daminew la. O koɔrisi meennan an bolo kosebe. Minnu fana b'an ka koɔri san, olu b'a fo an ye tuma bee ko N'A 88 - 6 jelen te kosebe. Kulériko geleya b'a la. O kanma an tun y'a nini an ka nininiklaw fe u k'u nesin koɔrisi kolokolo baara ma nunan an ye kosebe, walasa an be se ka koɔrisi kuraw soro minnu bena ni koɔri soro sankorotali ye kosebe.

NTarila nininiklaw ka wulikajo bora koɔrisi kura saba kofoli kan an ye u fe. Si kura fila b'a la minnu be bo NTarila. Olu kolokolora NTarila. A sabanan, u y'o lana ka bo Togo jamana kono. O ye koɔrisi "STAM 18 - A" ye. Fila minnu si kolokolora NTarila yere, o ye "N'TA 93 - 2" ani "N'TA 93 - 15" ye. CMDT kono, an bena an nesin o si ninnu labuganni de ma sa walasa k'u jensen an ka togodaw kono.

Fen min ye dakuruŋe filanan ye, o be boli ni umuko kan, ani koɔri tijefen jenamanin tōw bee. 1996 / 1997 baaranan na, an b'a fo ntumu min ma ko "ewikoweripa", o bora ka caya kosebe. A cayara kosebe fo bagaji yere tun be ka kejen a la. O segesegeliw kofe, nininiklaw y'a ye ko bagaji minnu dilanna o ntumu "ewikoweripa" keleli kanma; ko do be ka bo o fanga la. O b'a to hake min tun be se ka "ewikoweripa" kelé, fo caman de ka fara o hake kan. Nininiklaw y'a jira k'an ye ewikoweripa keleli baarabolo min sigi sen kan Afrika tilebinyanfan jamanaw koɔriseneyorow la, n'o be wele ko : "PRPRAO", k'o kera sababu ye ka caman bo ntumu in barika la fura koro. Nk'o n'a ta bee, a yera ko do bora geleya la ntumu keleli la, nk'a ma ban pewu. Bi bi in na, nininiklaw y'a jira an na ko geleya in be fana ni kucala ani san maraw de kono kosebe.

Dakuruŋe sabanan ye tali ke koɔriseneda hake kan. A yera ko koɔriseneda min tun b'an bolo, k'o hake tun ka do go kosebe. An ni IER nininiklaw ka salon nögonye senfe, lajini kera o hakew cayali siraw boli kan. CMDT yere ye baaraw ke o kadara kono, a ka maraw la, n'o ye disiki wo 15 donni ye dannimasin na, k'o ganse cikelaw ye, ani ka koɔrisi furake ni sijolanw

ye. O kera sababu ye ka doonin fara koɔrisenekene hake kan. Nk'a ma caya kosebe. O ye baaraw ye an ka kan ka taa ne minnu waleyali sirafe tuma bee. O bena ni do farali ye cikelaw ka soro kan.

- Nininkali : i ye nin fen o fen fo sisani, O bee ye hereko ye. nka yali joyorô dira dunkafa sabatili fana ma sumanko siratege la wa, barisa ni dun kafa ma sabati, soro si te laboli ke ?

- **Jaabi** : An ka nögonye dakun dow sera baloko ma, n'o ye kaba ni no ye. nininiklaw ye kabasi kura ni keninge ani sajosi kura minnu soro, u y'olu fana jira an na. An ye min jatemine sumansene taabolo la CMDT ka maraw kono, o ye ko kabasene be ke kosebe. Mali jamana mumé kono, kabasene be ke CMDT maraw de la kosebe. Nka ladalakabasene min be ke ani nininiklaw b'a senecogo fo cogo min na, ani hake soro ta o la tari la, olu ce ka jan kosebe. Ka d'a kan CMDT maraw kono, kabasene te ke nininiklaw ka taasira kadara kono kosebe. Sanni an k'an da don kabasi kolokolalen numanko la, an be kuma kabasene nafama kan, nininiklaw be min fo an ye. Tubabungo kilo 250 de ka kan ka don kabaforo tari la ; sumannogo (konpilekisi) kilo 100 be fara o kan tari la, ka Ure kilo 150 fana fara o kan. Fo ka se bi ma, an ma o nogo hakew soro kabaforo tari la folo CMDT ka maraw kono. Hali n'an ma girin ka kabasenecogo in lase maraw bee kono, sanji ye mara minnu labo kosebe (Sikaso ; Buguni...) ni kaba be ne o yorow la kosebe, an be se k'a sifilc yen. Walasa ka caman fara kaba tari soro kan, an ka kan ka nininiklaw ka nögow n'u hakew ke tari la. Sene, nininidaw la, (Sitasow), nininiklaw be se

A to be ne i2 kan

Joyila Ka bɔ fana CMDT cikemara la

1) Joyila koɔrisenɛbaarada mara sigili n'a tariku

Joyila mara sigira san 1969. CFDT waati la Nka, o waati ; koɔrisenɛ tun ma yiriwa. Sene fangaba tun nesinnen don baio jini ma. Mɔgɔw tun b'a jini ka dun-kafa sabati ka teme nafoloko kan. Seneko jenɔgɔnya dilannen kɔ fɛ Mali ni Faransi ce san 1974 kalo 10 nan tile 21.

CMDT ye yeleman don baaraw taabolo la.

Koɔrisenɛ snisinnen kofe san 1979, mara nɛmɔgo minnu fɔra nɔgon kɔ olu file nin ye.

- San 1969 fɔ 1970 , o ye Zan Kulodi bilen ye san 1
- San 1970 fɔ 1973, Seku Kuyate - san 3
- San 1973 fɔ 1975, Makan Sisoko - san 2
- San 1975 fɔ 1977, Sori Kulubali - san 2
- San 1977 fɔ 1979, Dirisa Jalo - san 2
- San 1979 fɔ 1982, Usumani Zedi Tarawele - san 3
- San 1982 fɔ 1984, Mamadu Togora - san 2
- San 1984 fɔ 1985, Zan Donsayi Jara- san 1
- San 1985 fɔ 1989, Nεgεba Fane - san 4
- San 1989 fɔ 1991, Abuduli Kulibali -san 3
- San 1992 fɔ 1998, Mamayi Sukuna - san 6
- San 1998 fɔ 2002, Amadu Wadije - san 4
- San 2002 kalo 6 nan tile 18 ka n'a bila san 2003 kalo fɔl tile 11, Azafu Kuruba damele. Kalo 7 ani tile 7
- San 2003, kalo fɔl tile 11. Isa Jara de sigira mara nɛmɔgoso la Joyila ye dugu ye min sigira Sunce Mariko fɔ ka bɔ Finana. N'o ni Joyila ce ye kilometere 7 ye. A tɔgɔ bɔlen tun don je faga la. O de kɔson a ka buguda tɔgɔ dara ko : jela Tubabuw y'o bayelema k'o ke Joyila ye.

2) Joyila koɔri wurusi yɔrɔ

a) a sigicogo

Joyila izini sigira san 1978, nka a ye wurusili damine san 1979.

izini nɛmɔgo minnu fɔra nɔgon kɔ, olu tile.

1 - Bubakari So, 1979 - fɔ 1985
san kalo 6

2 - Daramani Kulubali, 1985 fɔ 1995
san kalo 10

3 - Fanpicé Kulubali, 1995 fɔ 1996
san kalo 1

b) Izini ka baara fanga

K'a ta san 1979 fɔ 1993 izini ka baara fanga tun ye tɔni 31 650 ye san kɔnɔ, n'o be ben tile kɔnɔ tɔni 211 ma.

wurusilikemasin 3 de tun b'a la,

bawo yelema fɔl kera 1990.

K'a ta san 1993 - fɔ 1996 yelemal 2 nan kɛr'a la ka wurusilikemasin kɛ 4 ye.

O de y'a to n'a fanga sera tɔni 49 350 ma san kɔnɔ, n'o be ben tɔni 329 ma tile kɔnɔ.

San 1997 la - Yelemal 3 nan kera, n'o ye izini fanga lase tɔni 50 000 ma san kɔnɔ, n'o be ben tɔni 350 ma tile kɔnɔ.

c) Baarakela kunnafoni

Tilema kɔnɔ mɔgɔ 37 be baara kɛ ka fara minenmara-magasatigi 4 kan.

Koɔri wurusili waati la, mɔgɔ 37 be baara kɛ ka fara magasatigi 4 kan ani masindilanla 6, ka bɔ Fana. O be kɔ fɛ, waati kunkurunni baarakela mɔgɔ 154, i n'a fɔ mɔbilibolilaw ani baaradenw.

3) Fanga bonda minnu be mara kɔnɔ

Koɔrisenɛ baarada min be Joyila perefekitiri kɔnɔ n'a nɛmɔgo ye Sidi Konatɛ ye, n'an k'o ma peref. O be fanga kunna kabini san 2001. Dugumamarabolo fanga 2 de be Joyila perefekitiri, kɔnɔ. An k'olu ma superefekitiri. O ye banko su-perefekitiri n'o nɛmɔgo ye Mamadu Jalo ye, ani Joyila su-perefekitiri, n'o nɛmɔgo ye Makan Sisoko ye.

Komini 7 de be superefekitiri ninnu kɔnɔ, n'olu ye

- Banko komini, o méri ye Adama Fɔmba
- Denekɔrɔ komini, o méri ye Banfa Mariko
- Kaladugu komini, o méri ye Nci Mariko
- Kilidugu komini, o méri ye Musa Sangare
- Kɛmɛkafo komini, o méri ye Mamuru Sidibe
- Ngaradugu komini, o méri ye Cɛmɔgɔ Togola
- Njolobugu komini, o méri ye Sedu Sangare

Komini 7'in mogow ka sene kunnafoni file nin ye

Kominiw	tɔn hakɛ	Cikeda hakɛ	Mɔgɔw hakɛ	Koɔri taari hakɛ	Sajɔ taari hakɛ	Keninge taari hakɛ	Kene sene mumɛ
banko	57	1 357	25 995	4 808	7 703	6 125	18 636
denekɔrɔ	25	458	7937	1 768	0	2 316	4 084
kaladugu	80	1590	24 916	4 367	0	4 462	8 829
kilidugu	50	976	14 555	3 3351	0	3 099	6 450
kɛmɛkafo	73	1321	18 607	3 419	2 081	4 446	9 946
ngaradugu	40	988	10 691	3 154	0	3 084	6 238
njolobugu	43	958	18 602	2 635	5 505	4 790	12 930
mumɛ	368	7 648	121303	23 502	15 289	28 322	67 113

Korolenko te kurantanya ye

Nin boko in kono, n y' a kanu ka kuma an ka korolen do kan, joyroba tun be min na an ka dijenatige kono. O ye denmisen cemaw ka siginekoro ye, an'o temesira, n'an k'o ma ko solomadenya. An k'a don ko wale in kun tun te ceya fan do danma laburunni ye, nka nafa caman were tun b'a la, an da bena se sigida wolonwula ma minnu na nin yero in na.

- **Ladamu ; ceya galabu ; sigida kanu ; maaya tin ; laben dutigiya kanma ani joyrofa sigida kono ; sekow ni donkow sira sinsinni ; yereyata.**

Bi bi in dun na nin wale nafamaw bee be ka silatunu ka da den cemaninw ka siginegerekoro kan k'u to bamunan kono. O de kanma danbe t'an na bi, awa sinsinda foyi t'an ka dijenatige bolo, fo n'a kera "bee seere y'i yere ye" ye Faso kono. N'an ye sigida wolonwula ninnu ta kelen kelen, an be t'a soro k'u ntanya be fenba de tijne an ka dijenatige kono.

- **Fen min ye ladamu ye :** Solomaden tun be solomaya kalo saba ke nemaa kelen ka hukumu kono, n'o ye same walima semye. Solomandenbugu kono, cemanin tun wabiyalen don k'a korow don ani k'u ninyoro ji sigi. Olu tun b'a k'a la a b'a kun.

Fen min ye sigida kanu ye : Solomaden tun b'a don solomabugu de kono folo ko adamadenya te yen sigida konona ko. N'i y'a men ce o ce ka ceya be lakkili, o be ke ka da a ka wale de kan sigida kono. Ce ka ceya be sabati cew de cema, awa muso ka wale be majamu musow de cema. Dine, jamana, dugu : sigida, ninnu bee be ke adamaden kelen kofe, nka adamaden kelen ka adamadenya te ne soro u ko.

- **Fen min ye maaya tin ye :** Solomadenya be ke serekulu de kono. Awa o serekulu maa bee tun ka dijenatige taamaseere ye nogon ye. Olu tun be nogon gaasi sigi ani ka je k'u korow don u korow ye ani k'u dogow bila sira numan kan.

- **Fen min ye laben ye dutigiya kanma ani joyrofa sigida kono :** Solomaden cema tun b'a don solomabulon kono k'a be ka laben ka ko do de makonon, n'o ye dutigiya ye. N'i dun ko dutigi, furumusow ni dudenw nemaa de ko don. Olu b'a le bonya k'a karaama ; ale b'olu ladamu, k'u balo ani k'u ladon.

N'i dun ko sigida, i ko du caman sigikene de. Maa min ma se k'a ka du ladon a nemaa, a ka gelon o ka no bo joyrofa la sigida kono de.

- **Fen min ye sekow ni donkow sira sinsinni ye :** Den cemaw ka siginegerekoro be bee de wuli ka jo sekow ni donkow kadara kono. Tulonw be ke ; farifaribilaw be ke ; bojogonmaw ni jekawalew be ke. Awa, numuke min tun bena bilakorow boloko, o tun be labenw bee ke walasa sigifen juguw ni subagaw, ani maa jugu werew kana donyoro soro denmisew la.

- **Fen min ye yereyata ye :** Solomaden n'a ka adamadenya dafalen de tun be bo solomabugu kono. A b'a don ko dan be fa ni ba ka den musaka tali la.

Lañini : Maa te ke maa y'i yere ko. An file ka kuma nin sigida fen o fen kan, u bee la temena dala-teliya de kono. Nk'o n'a ta bee, a b'a jira ko korolen bee te lafilifey.

Tumani Yalam Sidibe
(boko nata kono, anda be se gigida to kelen ma, n'o ye ceya galabu ye)

U ko

Folikela fila mana nogon juguya ; jagokela fila mana nogon juguya, fen o fen kebagaw mana nogon juguya, i be t'a soro baara te nafa de lase u si ma, nonte ni bee b'i ka soro ke, baara kelen kebagaya ma se nogon juguya ma.

**Bala Jakite balafola
ka bo Sebekoro (Kita)**

Dine sosigi ka gelon haali, awa a nogon ko nogon fana te. N'i y'a mine bolo min kan a b'i nafa o bolo de kan.

**Bamodi Tunkara
ka Suransantomo (Kita)**

Jeg'e be mine yero min, a te mako yen. Ko bee n'a minebolo, awa ko bee n'a labaarabolo fana. Jon kana jigi jon na, bee n'a kuntinenabolo.

**Mariki Morisi Bamu
ka bo Tominan**

Dine kono, n'i b'i yere fe, kana ko si damine jawuli kono, awa kana geleya si kunben ni siran ye fana. I m'a ye, fura be ko bee la dine kono. Nka maa deselen hakilisigi la, ko bee be taa geleyasira de fe o tigi bolo.

**Benba Samake
ka bo Sido (Welesebugu)**

Marisikalo tile 8 koro n'a taabolo

Naansara kurnadonso do ka kuma don : "Dijé taabolo kura bëe hakilinan bora Faransi maa hakiliyeelentigw de la ka bi san 1782 waatiw la. Nka hakiliyeelen ninnu bëe ye këne ta Lameriken jamana de kono, ka soro ka dijé fan tòw lasoro, i n'a fo tileyeelen, bolo te se ka biri min kunna". Musow togodalonbako fana b'o kadara de kono". Ale fana ju tara lameriken musow de ka wulikajo kan, ninan y'o san këme ni bi naani ni kó ye (148), walasa ka ninyoro di musow ma adamadenya sariyabaw kono, ani k'u ka baaraw tono n'a këwaatiw lakodón u ye forow kono ; forobabaaradaw la, hali gaw kono. K'a fo ko ce ni muso ye kelen ye, o faamuya bëe hakili jumanya de kono. An k'a dòn koni ko tijé t'a ne barisa ka bi kawale la, ce ñana kofora yoro min, muso ñana do soro a dafé : Sikaso Babenba balimamuso, Kumi Jose Trawele furumuso ; Samori Ture kanimemuso ; Dokaw ka sigiko, fo ka se Sunjata ba ma. N'an yere y'an sensen ka don an ka lawale surun kono, ka damine san 1960 la, an be t'a soro k'an ka jamana-

kuntigiw bëe kelen kelen n'u furumusow de jéra ka diji ni jalaji min, n'ogon fe fasoba in (Mali) ka taajé n'a ka danbe siratége la. Modibo Keyita yera këne o këne kan, a muso Mariyamu Trawele fana yera o këne kelen kan. Awa, Modibo minenen, ale tun b'a ka nanimagoro la waati min Kidali, a muso Mariyamu tun be Sikaso kasobon n'ogon jugu, a funtenijugu an'a nanin-jugu la.

Fen min ye Musa Trawele ye, an bëe b'a kalama k'ale n'a furumuso Mariyamu Sisoko jéra k'u ka nbendiya ke faso Mali kunna san 23 kono, ka soro ka t'u ka hereminekaso ke Marakala san 12 kono, n'ogonfe koni !

N'an ye Alfa Umaru Konare ta, an b'a ye k'ale tun b'a ka wulikajo kuncebali la waati min faso Maliba in ka bongola kanma, a furumuso Adamu Ba tun b'a seko bëe la walasa ka sidatow ni degunbagato tòw bëe ka dimi minyoro soro u la.

Bi, an be Amadu Tumani Ture ka fanga kono. Fen min y'a furumuso Lobo Trawele ye, o ka wulikajo dogonnen te maa si la denmisénw ni denbaw ka kenyako la.

Nin muso kofolenw dafé, an be se ka kuma muso caman were kan, i n'a fo Awa Keyita, Mali depitemuso folo (Modibotile) ; Bintu Sanankuwa (gafesebenna) ; Fatumata Sire Jakite (Musow danbe sabatiton folo APDF) ; Inuru Sise (Dönnikelaba Mali togo la Fransi jamana kono).

Naren Mama Keyita (Muso nemaa koro kangaba). Ninnu n'u n'ogonna caman, ninnu caman sara ani minnu caman fana be balo la bi. Aw ma Aramatulayi Danbele fana komé wa, ale min kéra Musabin kelé fure folo do ye ? Aw m'an balimake Uriben Danbele furumuso fana komé wa, ale min be wulikajo banbali la walasa k'an balimamuso togodalamawaaw ka nafa makaran, u ka baaradenya senfe Bamako ?

Bi, ninnu n'u n'ogonna caman de ka wale b'a dankenemaya ko musow joyoroko te wuyako ye Mali kono. Ce be yanga yoro o yoro, muso be kenyeeelen bo yen !

Tumani Yalam Sidibe

An ka yele doonin Sababu man doogo

Nin wale in kéra ka kón tubabutile ne. O. waati la ceminecéw ka waati de tun don. Ceminejuru de tun be cèjanaw bolo. N'u férélá ce min kelennabila ma dugu kungojan kono walima muso kelen, u b'i belen, ka juru k'i kan, k'i siri dewu, k'i bo i yere taya la, k'i nun k'i fereyoro walima i labaarayoro ségeré.

Nin don in na, ceminecéce do de taara bo ce kelen kan kungo kono. O tun be binkan na. A y'o belen ni juru ye, k'o belen, k'o belen fo ka dogonyoro soro o dafejiriba do kofé.

A b'a fe k'a ka juru ke binkanna kan, a kó tilara a la. A ye finc mankanntan bila. O bofiné taara don ce binkanna nun na. O kabakoyara haali. A y'i birilen to ten k'i kanto a yere ma ko :

- Aa ! Nin ye kabako ye dëre. Ne ma bo ci awa bokasa be n nun na. Ne koni ma bo ci. Awa a fo wolo so walima bin be se ka bo ci ?

Cé ka kelennakuma balara ceminecéce labennen kojuman na juru filili kanma. Yele kunba kelen tilara a la. Kabi binkanna y'o men. a ye a ka wolo so fili k'i senfa.

Ceminecéce y'a dadon a kó.

Dingé kolonw be pan ; gungrunw be pan. Aa ! Nin don in, ceminecéce n'a ka sendiya bëe ; a n'a ka galabutigya bëe ; a n'a ka baloko juman bëe, a ma magere binkanna na sanko k'a ka juru binyoro soro a kan. "Yerejiniboli ni kónonangoya te ben dëre".

U selen dugu soforow kono, ceminecéce y'i jé-kacé taatola laje, k'i kanto a yere ma ko :

- Aa ! i m'a dòn ne férélá n yere ma ni n dugumada yelenni ye finc jugu in ne, n'onté nin tun te tile caman doloongo soroen ye ne fe !

Kalifa Sanogo Motokorfeerela
Badalabugu sugu Bamako

Nanpasokaw ni World Vision cesiraw

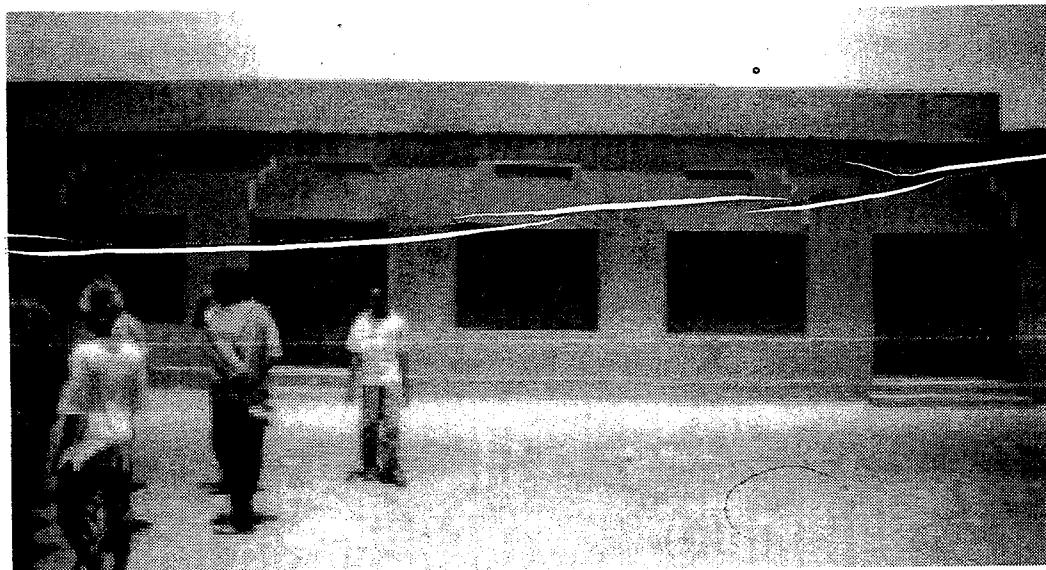
Nanpaso ye dugu ye min be Korodufu komini na, Yangaso kubeda kono, Bila mara la. A ni Yangaso ce ye kilometere 37 ye tilebinyanfan fe.

A dugumaaw ka baara nesinnen be senne ni baganmara ani jago misen ma tilema waati.

Nanpasokaw ka ben ni kelenya, ani nognfaamu hukumu kono, u ni World vision bolo donna nogn bolo yiriwalibaarako siratige la ka nesin u ka dugu ma. O siratige la, an ni Nanpasokaw ye baro ke u ni World vision ka baaraw taabolo kan. U ye min fo, a y'olamen.

Yaya Kulibali ka fo la, ale min ye Nanpasoka ye, nk'a ni World vision be baara ke nogn fe teriya sira fe, min be World vision ni Nanpasokaw ka denmisen ni nogn ce. A ko Nanpasokaw ni World vision bolo be nogn bolo a be san 8 bo. Sabu, ka kon san 1994 utikalo ne, faraje dow taara u fe yen, dow ko k'u be bo "Bangiladesi". Nka, k'o waati y'a soro ale yere te World vision don, w'a tun ma deli k'a togo men. A k'o tubabu ninnu ni World vision baarakela dow nana nogn fe ka tonsigi ke u fe Nanpaso yen. Yaya ko maa ninnu ye u yere nefo u ka dugumaaw ye, k'olu ye kenyereye cakeda ye min be wele ko "Vision Mondiale". Sabu o tun y'a togo koro ye. Nka sisan, a be wele ko World Vision. A ko u ni Nanpasokaw kelen ka tonsigi ke, u y'a ka baara taabolo nefo yenkaw ye, ka tila k'a fo k'u be taa ka na. U seginna ka na ka ben ni utikalo ye. U soro ka baara damine ni denmisenniw tali ye teriya kanma. O san folo, u ye denmisen maa 43 ta, k'o kera u ni World viison ka bolodijognma daminenen ye.

Yaya Kulibali ka fo la, u ni World vision ka jenogonya damine ni jinan ce, u ye yiriwalibaara caman ke u ka dugu kono maa be se k'i bolo sin minnu ma, i n'a fo u ka san 7 nan kalanyoro soden 3 n'a

World vision ni dugumaaw de be baara keta bee boloda nogn fe

negew, ka fara World vision ye u ka meri deme ni baarakeminew ye.

O temenen ko, Seku Kulubali min ye Nanpasokaw ka lakolidensomaaton nema ye, ale ye do'an ye u ka maaw ni World vision ka baaraw taabolo kan ka nesin u ka lakolisojoko ma.

A ko fen min ye u ka lakolisojoko ye, u ka maaw ye lajini ke World vision fan fe folo, o ko, u ka soro ka na lakoliso in jo, min musaka mune benna sefawari doreme miliyon tan ni saba, ani ba keme ni bi naani ni saba ani keme duuru ni bi seegin ni fila ani murumuru (13 143 582) ma.

Seku Kulubali ka fo la, dugumaaw ka bota benna nafolo in na sefawari miliyon kelen ani ba bi wooro (1 060 000) ma, ka fara a farikololabaara kan, World vision y'a to sara.

Fen min ye Nanpaso denmisen ni World Vision ka teriya taabolo ye, Yaya ye do'an ye o kan. A ko faraje ninnu nako folo, san 1994 utikalo la, k'o y'a soro u ka maaw ma a faamu. Sabu, k'u tun t'a don ko maa be se ka maa were den ta teriya la yoro were la ko i n'o tigi ka je ka baara ke nogn fe.

Ko nka Ala y'a ke, a damineni maa 43 min ye, an be don min na i n'a fo bi, a ka ca ni maa 100 ye. A

ko o de b'a jira ka faamuya soro a la. Denmisen ka teriya in kera fen ye an ye nafa caman soro min na.

Ka d'a kan, farajew tun be wari ci ka na di denmisen dow ma.

Misali : Denmisen do tun be u fe yen, san 1997 mekalo waatiw la, o terike ye sefawari doreme ba bi naani ani keme ni bi seegin (40 000 180) ci o ma.

O waati y'a soro baganko gelejaba be cenin somaaw la, olu ye wari in don misiw la k'o ke k'u yere deme.

Yaya ka fo la hali bi, World vision tun ye baara do damine ka nesin u teri denmisenniw ma. Kalo saba o kalo saba, dogotorow tun be na denmisennin ninnu laje kenyako ta fan fe. Sabu ni togoeben tun kera, u tun be denmisen ja ta ka seben dilan u ye, u togo n'u jamu, u fa togo n'o jamu, u ba togo n'o jamu, ka fara u boyoro kan, ka ja talen noro a kan, k'olu bila ka taa farajew ma teriya be u ni minnu ce. O la, kalo saba o kalo saba, World vision be na denmisen laje banako ta fan fe. O senfe, u ni dogotoro be na nogn fe, ni bana yera min na, i ni fura min ka kan o be d'i ma, waribo t'a la. N hakili la an ye nafa soro o la.

A to beje 9na

Je 8na to

Nka, u y'o lajo.

Hali bi Yaya Kulubali ka fo la, fen min ye denmisenniw teri faraje ka wariko ye, û tun be minnu ci u ma, World vision maaw ko u ye ko o ka dabila fôlo. K'o sabu ke ko farajew ko. **Sanni i ka wari di maa kelen ma dugu kono, k'i k'a di dugu mumé ma, sabu k'o be bëe demeni de kofô.** Misali la : N'a y'a soro denmisén 3, walima 4 ka kan ka wari soro, u b'o mumé fara nôgon kan ka o baara ke a ka dugu la, bolo be se ka sin min ma don nataw la ka fara nafa caman wëre kan minnu kera World vision fe Nanpaso yan.

O temenen kô, a ko fen min ye denmisennw teriwa ka wari cita farali ye nôgon kan k'a ke ka baara nafamaba kelen ke dugu kono, k'o hakilina delila ka waleya u ka dugu kono. Ko sabu, san 2000 nan waatiw la, ko u ka denmisén fila tun ka kan ka wari do soro, min hake tun be se sefawari dörôme ba mugan (20 000) ni doonin ma. A ko wari in yere tun kofora u somaaw ye.

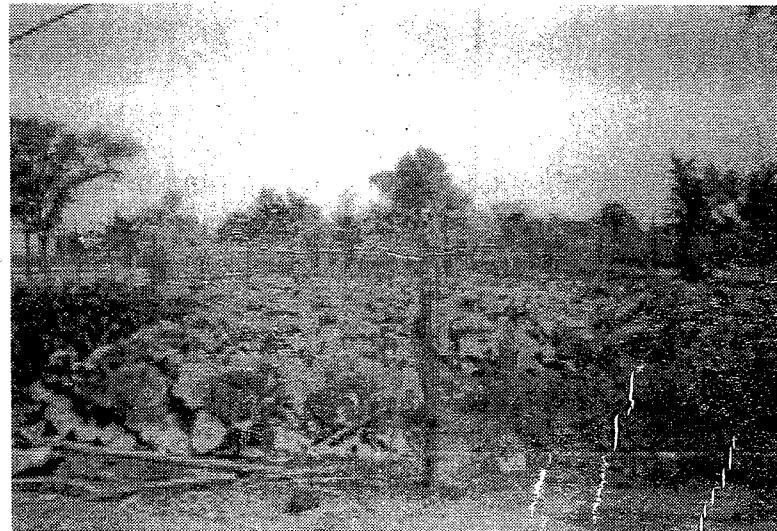
Ko nka o kofe, wari be bo maa minnu bolo farajela, k'olu ko wari te se ka denmisennw ka kalanko da fe.

O te doweré ye ka kalankeminénw san ka di u ma kô, wari nalen, Yaya ka fo la, a dira u ka dugu lakoliden-somaaton jemaaba Seku Kulubali ma.

O don, maa minnu tun be o kene kan : Iakoliso jemaa, méri ka konseye do, ani dugutigi, ka fara Iakoli karamogo dôw kan.

A ko wari in dilen, maa dôw cira ka taa denmisennw ka kalankeminénw san, i n'a fo : sibennikelanw, kayew, ani balon. U nalen kalanden kelen-kelenna bëe ye do soro minen ninnu na.

O temenen kô, fen min ye Nanpasokaw ni World vision ka baaraw taabolo geléyaw ye, Yaya ye do fan ye o kan. A ko geléyabaw ma soro u ni World vision ka jenogonyabaaraw fan si la, nka, k'a ma ke ko nogonmanba fana ye. Sabu ko caman tun b'a miiri u na waati u fe yen, komi u kerecenlamaa ka ca, ka d'a kan, a maaw fanba ye kerecenw ye. O hukumu kono, ko u ka maaw sinsinnen be o kan kasebe, sabu u tun ta don u bëna denmisén ninnu ta k'u ke fen min ye :

World vision ka baaraw ka ca duguw kono

Kerecenza don wa ? fen wëre don wa ? Ko u tun t'o dòn. Nka ko u be waati min na i n'a fo sisan, maa caman ye faamuya soro ka keje ni baara yere taabolo ye. Sabu, n'i den tara teriya kadara kono, n'a si krobayara ka soro a ma teri soro, walima ni min teri faatura, walima ka taa jamana wëre, walima den ye teri soro, k'a si krobayara fo ka se hake do ma, a teri be dijé o kô ka teri kura wëre jini. O hukumu kono, ko faamuya dôw soro a la o waati ni sisan ce.

An ni Yaya Kulubali ni Seku Kulubali ka kumajogonya temenen kô, an y'an ka Jininkali laban ke ka jesin Nanpaso dugutigi Lamini Kulubali ma. Ale y'a ka nisondiya jira an na ni foli ni dugawu ye. A ko World vision ye baara fen o fen ke ale ka dugu la, k'o be bëe lajelen kera sababu ye ka : yiriwali, kalan, keneza, ani faamuyali don ale ka dugu kono. A ko, k'o be n'a ta, k'a b'a jini World vision fe, n'a sera k'a jija a ka dugu musow ka nakoko fe, k'o tun be diya a ye kosebe. Dugutigi y'a ka kuma kuncé ni foli ni dugawu ye, ko Ala ka here ke World vision baarakela cema n'a musoma bëe ye Bamako fo koro, ka fara jekabaara jemaayaso kan.

Yusufu Fane

Ka bo Fana cikemara la

Koori yurugu-yurugufeere

1 - Koori yurugu—yurugufeere ye mun ye ?

- Ka koori je feere k'a to foro kono
- ka koori dögödgonifeere, walima ka koori mugu yere ke ka samijé juruw sara (misi singejuru walima nojuru).

2 - Koori yuruguyurugufeere kun ye mun ye ?

- Ka foroda musakaw lateme

- ka koori songo bali ka ta dugu kanna jurusarali dakun na.

- Ka samijé juru talenw sara.

3 - Koori yuruguyurugufeere baasiw

- Koori be feere dasu la
- Koori soro tigitigi te dòn, a te basigi fana
- i be desé k'i ka juru sara
- Dugu ka tarì senen soro be lagosi

- geléya be don dugu ka juru talenw sarali la

- nogondème sariyasen minnu be tonw ka sariyasébenw kono, olu te labato.

- Tonw te se ka baara ke duguw kono ka da soro dögoya kan.

- A be geléya don duguw kono (tonw cili ; banki juruw sarabaliya).

Mori Jara

Ka bo CMDT la Fana

Kalo ladililan

Kunfeko

Adamanen ka dijenatige waati bee ye kunfeko y'a bolo, barisa a be don min na a b'o de lakow don tuma bee. Don minnu temena, a b'olu fana taabolo seere ma. Nka don min bena, adamaden t'o kono si don. N'a bora "n laban ye saya ye" adamaden te foyi were don siniko la. Hali o saya yere b'a soro sira min kan ani cogo min na, ani bolo min kan, a to don. Baha-ula dun ka kuma don : "An bee te sa nognfe, do

satuma ye do kenyatuma ye, o de kanma dije ka di n bolo, barisa hali ni n ka dijenatige te doweré ye waatinin ko, a koni be n hakili la ko dije ye ne yere doron ye".

Baha-ula ka kuma in b'a jira an na ko dijenatige nafa ye dije yere ye. An ka sigi diya nogn bolo, ka nogn kanu ani ka dije ke here baju sabatiyoro ye, barisa ninyoro te su la. Ale be toli ka laban fuya la dugukolo kono.

Dije kono, i n'a fo adamaden ka

taabolo bee b'a jira cogo min na, an bee be nogn kan naga gansan de kadara kono, barisa ko o ko be, o be ban don do. Nk'o n'a ta tee, a ka kan, hali ni mogo ka balo waati danna tile kelen de ma; i k'i no bila o waati dijenatige temesiraw la.

Togo fana te gansan ye. Awa balofen joyoro numan bee b'a togo to a ko. Nzirabilenkoro (dugu); Baninbugu (dugu); Jirininkoro (sirabada)... Nin fen si yere te yen belen. Nk'u togo b'u ko. Baha ula ka kuma don : "Nakun ma ye mogo min na dije kono, mogoya t'o tigi de la.

Ba Karamogoba

Konobugu cikekafo

Konobugu cikekafo sigira sen kan san 1977.

a sigilen be kilometere 2681 kan

a be Barawali fanga mara fe. Ani Baraweli ce ye kilometere 20 ye. A b'a ni worodugu ce.

a sigilen be Bamako ni Segu ce sirabada la.

Konobugu ni Segu ce ye kilometere 80 ye koton fe, ani Fana ye kilometere 27 ye tilebin fe, n'o y'a ka cikemara ye.

A cikekafokuntigi folo kera Mariki Danbele ye.

A ye san filia ke, o b'a yere mara.

Kafokuntigi minnu fura nogn ko Konobugu cikekafo marali la, olu togo n'u jamu fili nin ye, ani u ye mara damine san min na.

1 - Folo Mariki Danbele, san 1977

2nan Fuseni Togora, san 1983

3nan Yakuba Kulibali, san 1989

4nan Salifu Sisoko, san 1994

5nan Modibo Tangara, san 1998

6nan Dawuda Tarawele, san 2001.

Bi, Konobugu cikekafo tilalen don ni yere maradugu wolonwula ye n'a be fo olu ma ko kominiw.

Kabini lawale la, kori be sen Konobugu cikekafo la.

Mali koorikolobowugu folo jra

Baraweli. Fo ka se bi ma kori be sen Konobugu cikekafo kono.

Bi, mogo cayara sigida kono. O kera sababu ye ka senekedugukolo dogoya senekelaw ma.

Dugukolo segenna, maga dogoyara, daabaw cayara, ja nana don o senkor; dogotige ani finfinbo y'a to juguya.

Bi, ka senke ka fen soro, o sirilent (be tolino go dilali la ani damannogo sanni na).

San 2001-2002 senefenw kunnafoni

Senefenw	taari hake	Soro (girinya kilo)
kori	10 114	10 174 205
kaba	3 507	4 660 000
sano	22 969	19 133 000
kenike	16 190	15 170 000
malo	116,8	70 000
tiga	3 184	1 805 000
so/kise	7 211	3 036 000

Dijé nagamina !

An bë waati min na i ko sisan, hali ni dijewuli hakilina tè maa kono, bëe koni bë ka siran ni siniko ye. An bë ka don setigi jamanaw ka yeresakowalew kadara kono. O misali jønjøn ye lamerikenw n'u jeñogon angilew ; ositaralikaw ani Turikikaw, n'u jeñonna caman were, i n'a fo koweti, ka wulikajo ye Iraki sanfe an'a dugukolo kan, ni mugujugu suguya bëe ye. Aw b'a don mun na wa ? "ko ka Iraki wajibiya a ka mugujugutigya dabila" ! Nin binkanniwale in tè Lamerikenw sije föl ye. A misliw ka ca, n k'an b'an da don u ka kosa fe peresidan saba dörönpe de ta la .

- Peresidan Oronalidi Eregeni :

- * Bin kera Gerenadi jamana kan, ko barisa olu ka politiki kuntilenna n'olu ta tè kelen ye. U y'o minisiri nemaa faga, ka gerenadi jamana wajibiya ladon u sako nada fe.

- * Muju jugu filira Libi jamana duguba fila kan don kelen (Bengazi ani Tiripoli). Ala y'olu ka jamanakuntigi kisi, o min fagali laninito tun don.

- * Se dira Banisirahilakaw ma u k'u sako ke palestiniwik la, dijé tonba (ONU) senkero...

Zoruzu Busi (fölo) :

Panama jamana peresidan Wajibiya minena ka t'a bila kasu la Lamerikenw fe, an'u yere bara.

k'a ka kiiri tige yen. An b'o minekun don wa ? "ko döröguférela tun don" !

"Iraki bonti kèle föl kera. Awa maa ba caman de nin tora o dafe..."

Zoruzu Busi (filanan, föl denke).

"Ale ye dijé wuli ka jo a sen kan bi Iraki kelen o kanma. Munna ? ko barisa ale fa desera Sadamu Huseni ka fanga la, ale tena a to yen. O de y'a kun ye. Awa jamana caman y'o tige de don k'u ban ka tugu Zoruzu Busi ko : faransi ; Aliman jamana ...

Aa dijé, kundogonyoro bë ka ban faantanw n'u ka jamanaw la dere ! Aw k'a file banni : Iraki bë ka kèle ko mugujugu b'a bolo. A ko mugujugu t'a bolo. Kore (worodugufe kore jamana), ale ko mugujugu b'a bolo, f'a bë bagabali ke n'a ye, o bë ka to yen, k'o ye kongoto jamana ye ! ! jaaboo ka fegen yoro min a bë kari ye de ! .

Kolosili :

Peresidan saba ninnu bëe ye politikiton kelen de ye (erepibiliikenw). O de kanma an ma kuma peresidan Bili Kilintoni ka waati kan. O min bë Zoruzu Busi fa ani Zoruzu Busi den ka waati ni nogon ce. Ale ka politikiton ye : Demokaraciw ye.

Tumani Yalam Sidibe

Poyi :

Ne siranna dijé geleyaw ne

Musow murutira

Ne bë ka siran

Tungarankew file geleya la

Hali kulusijew t'u ce la

U daladumuni de jore b'u la

U dayorow déhami b'u la

Nin kera haminanko ye

O haminankow de bë ne siran

Benbaliya tè yoro dilan

Badenjuguya tè yoro dilan

Kèle tè yoro dilan, fo sigikafé

Césirili ani baara numan

Kamalenw bëe kera denfaw ye

Sojeni tè kojugu ye belen

Kamalenw fana kolosibagaw dogoyara

O kera kamanaganko ye

O kamanagan de ye ne siran

Den tè fa bonya

Den tè ba bonya

Faamaw tè hine faatanw la

Faantanw tè faamaw bonya

Faamaw bë yeresagokow ke

O konganko de ye ne siran

- Ladilikela :

Sidiki kône, animateri

- Demebaga : Fana baara taa-bolo ganselikela

Nsiirin : Nin kera sénin ani ntorinin ye

Sénin ni ntorinin ka teriya tun ka di kosebè. U ka teriya tun ka di fo mögaw tun b'a fo ntaalen na. Nka, terima fila ninnu kelen kelen bëe n'u jogo tun don. Sénin nögön magankela tun te. Nka, ntorinin tun ye fugari ye kosebè ! Don do la; sénin y'i kanto ntorinin ma ko : "n teri, samiñe bëe ka se. An te je ka sonin jo wa, wala-sa an bëe sanji lamine a kono ?"

Ntorinin y'a jaabi ko : "Ee ! n teri, o t'a kun bo. Ne fa koro ba ka so koro n bëe yen. O bëe ne sanji lamineyoro bo."

Sénin ye ntorinin deli cogo o cogo, ntorinin ma son. O kelen, sénin y'a ka sojotufaw boli damine. Soden kelen joli tufaden hake sörölen a fe, a sera notirinin ma kokura, k'a jini a fe, u ka so joli damine nögön fe. Nka, ntorinin ma son je si ma. Sénin y'a ka so jo, k'a bili. Samiñe nana don. Don do san-

jiko kera danmatemé ye. San nana, fo ka ntorinin fa koro ka so wuu, ka ntorinin bila kene kan, sanji koro. O yoro de la, ntorinin y'i senfa, ka sénin ka bon segere. A selen yen, a ye sénin ka bonda kónkón. Sénin ye nininkali ke ko jòn de bëe da la ? Ntorinin k'a ma ko a teri ntorinin don. Sénin ye dayelen. Ntorinin donna. Ntorinin y'i kanto sénin ma ko : n ka sigi wa ?

Sénin y'a jaabi : i sigi ke dafen hakilintan !

Notrinin y'i sigi. A ye sénin nininkali ko : n ka n da wa ?

Sénin y'a jaabi ko : i da ke, dafen hakilintan !

Ntorinin y'i da. A ko a yere kono ko : "Aa ! Nteri sénin ka soko kera daamuko ye de ! A file, funteni bëe n na sanji koro !"

Ntorinin sunögöra. O yoro de la, sénin ko a yere kono ko : n wuli waati sera ! Sénin wulila ka bije

nunbolen do ta k'o bilen tasuma na, k'i nesin ntorinin dalen ma n'o ye. A ye ntorinin desé laje ka bije don a la. Ntorinin y'i pan ka bo so daju-gu fe, ka bolon miné n'a kun ye sanji koro. A taara fo ka se totakolon ji ma. A y'i bunsan o kono. Awa, kabi o don de, ntorinin ma se ka taama belen. A ka ko bëe kera panni ye. Awa, kabi o don de fana, ntori n'a bōsonw bëe kera jikono-fenw ye. U ma ke jége ye, barisa u te balo jiba la. A yere bëe fo ko "ntori bëe kasi a beremaji de la."

Nka u tora ten waati-bëe-taani-ka-segin na gerek-an-pa-panni na ani jinin-kono-kasi la.

Aw kana ntori hine miné koyi, barisa bannyereyeyea de y'a bila sawura jugu in kono. !

**Mamadu Nuhun Trawele
ka bo Hamdalayi kin na
(Bamako)**

Je 4nan to

ka baba toni duuru (5) fo toni woocro (6). soro tari la. Nininkelaw ye kabasene kecogo jini cogo min, n'an y'a ke ten, hali n'an ma toni 5, toni 6 soro tari la, an kono bëe toni 3 fo toni 4 soro tari la.

- **Nininkali : A dun bëe fo k'i mana kabasene fo koori ko foro min kono, ko nögöko t'o la belen, e ko di o la ?**

- **jaabi :** Ni Kaba fora koori ko foro kono, a bëe je, nk'a nécogow te kelen ye. A bëe fo o la mun na k'a bëe je ? Barisa koori ma sene yoro min, an'o te ke kelen ye. O faamuna an fe kosebè. Hali an bëe don koorisene na kita waati min, a kolo-sira yen kosebè. N'i ye suman sene koori kofe, tubabunço minnu bëe ke kooriforo la, olu nafa bëe se suman o ma. Nk'o te laboli ke dëre ! O te laboli ke ! CMDT ka lajini ye min ye, o ye ka caman de fara koori kan. N'an bëe se ka angere

don o bëe kofe walasa ka tari soro sankorota, an k'o ke. O b'an ka dunkafa sabati ; ka Mali kono baloko nögoya kosebè.

- **Nininkali : I ka kuma laban ko di ?**

Bubakari Sumare : An bëe se ka min fo nögonye in kofe, o ye k'a jini senekelaw fe u k'u jija kosebè koorisene ni sumansene ma. N'i y'a ye koori bëe sene kosebè ka fen soro a la, anw CMDT mögaw fana k'a soro ka t'a wurusi an ka iziniw la, o y'a soro balo de bëe mögaw labo. CMDT tun bëe baara ke o taabolo hukumu de kono, awa a bëe to o sira de kan tuma bëe fana. Tiye don, CMDT ben'a senbo baara caman keli la, nka fen min ye balosene ye, an sen te bo o la. O de kanma an b'a jira senekelaw la ko koorisene ni balosene (sumansene) de bëe taa nögöne waati bëe. An b'a jini u fe fana, ka nogö don sumanforow la a jema

walasa o soro fana bëe sankorota.

**Nininkali kera CMDT
kalanfaKuntigi nena n'o ye
Usumani N. Trawele ye.
Nininkali këbaga : Tumani
Yalam Sidibe**

Jekabaara
Labolikuntigi ni Sébenjekulu kuntigi
Tumani Yalam Sidibe
Sébenjekulu
Yusufu Fane
Bakari Sangare
Usumani N Tarawele (CMDT)
Tumani Yalam Sidibe
Déménögönw
Fanta Kulubali
Idirisa Setigi Sako
Bonifasi Danbele
Négenw këbaga
Yakuba Jara ko Kayi
Labénbagà ordinaten la
Worokiyatu So
Baarakéngögnw
CMDT-World Wision-
Ofisi Nizeri-Ofisi iri-OHVN
Hake bota 11000
Batakisira : 2043
Négejurusira : 229 62 89
Jamana baarada-Séki zayedti togola
sira-Hamudalayi kin -Bamako